

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Ústav bohemistických studií

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení autora	Olga Privezentseva
Studijní obor	ČEŠTINA PRO CIZINCE
Název bakalářské práce	Kolokace základních barev v češtině a ruštině
Oponent BP	PhDr. Věra Schmiedtová

Obligatorní hodnocení

	vysoké	průměrné	malé	neuspokojivé
Osobní zaujetí tématem	x			
Splnění cíle a zadání BP	úplné x	z větší části	částečné	nedostatečné
Výběr literatury	bez výhrad x	vyhovující	neúplný	nedostatečný
Teoretické zpracování tématu	výborné x	průměrné	spíše nízké	neuspokojivé
Samostatnost a původnost zpracování BP	vysoká x	uspokojivá	nesamostatná	kompilát
Struktura BP	logická	velmi dobrá x	méně zdařilá	neuspokojivá
Jazyková úroveň BP	výborná	velmi dobrá x	dobrá	nedostatečná
Stylová úroveň BP	výborná	velmi dobrá x	dobrá	neodpovídající
Inspirativnost BP	vysoká	uspokojivá x	nižší	nepatrná
Formální stránka BP	výborná	velmi dobrá x	dostatečná	nevyhovující

Fakultativní hodnocení

Úroveň výzkumu a materiálů; konzultace BP	vysoká x	uspokojivá	nižší	žádná
Praktické zaměření BP	vysoké	přiměřené x	nízké	žádné

Do příslušného rámečku vepište X.

Dodatečné poznámky a připomínky oponenta BP:

Řešitelka si zvolila téma Kolokace základních barev v češtině a ruštině. Práce je rozdělená do dvou částí: teoretické a praktické. Teoretická část se věnuje základním lingvistickým pojmům. Téma zkoumá z hlediska lexikologie, frazeologie a korpusové lingvistiky.

Pracuje se základními výkladovými a frazeologickými slovníky. Pro češtinu je to Slovník spisovného jazyka českého (1971) a Slovník české frazeologie: Výrazy neslovesné (1988). Pro ruštinu použila Tolkovyj slovar' ruskogo jazyka (1993) a Česko-ruský frazeologický slovník (2002). Pro získání frekvence základních barev v ruštině použila Chastotnyj slovar' sovremennogo ruskogo jazyka (2009). Českou frekvenci a korpusová data získala z Českého národního korpusu (ČNK), konkrétně v SYN2015 a SYN7, ve kterém jsou už lematizovány některé frazémy a ustálené kolokace. Pro ruštinu použila data Natsional'nogo korpusa ruskogo jazyka (NKRJ), oba korpusy jsou rozdílně koncipovány. Hlavní potíž práce s ruským korpusem je v tom, že v něm autorka musela vyhledávat manuálně, protože korpus není vybaven vyhledávacím manažerem, což ji stěžovalo práci. Je třeba podotknout, že slovníkové zdroje pro češtinu jsou starší a nutně již nezachycují aktuální jazykovou situaci. Bylo by vhodné přihlídnout i ke slovníku Nová slova v češtině: Slovník neologizmů 1. a 2. díl (1998;2004).

Prostudovaná literatura, uvedená v bibliografii zahrnuje materiálové zdroje k zadanému tématu a autorka je cituje dobře, až na drobný doplněk. Nenašli jsme citační zdroj k odkazu Hladká (2010).

U citovaných slovníků chybí Chastotnyj slovar' sovremennogo ruskogo jazyka (2009)

V praktické části autorka popisuje všechny základní barvy, jsou to: bílá, černá, červená, zelená, žlutá, modrá, hnědá, fialová, růžová, oranžová, šedá. Soustředila se na tvary přídavných jmen. Řešitelka se zabývá významovou strukturou, sémantikou, kolokacemi a frazémy. Přihlíží i k etymologii slov. V názvu práce a v zadání jsou jen kolokace, svůj záběr tedy rozšiřuje. Zpracovává materiál získaný ve slovnících a v korpusu, provádí jeho srovnávací analýzu a data vyhledaná v korpusu podrobněji popisuje. V práci potvrzuje údaje obsažené ve slovnících a použitých pracích, ale přispěla i k zpřesnění jejich popisu.

Jazyková a stylová úroveň bakalářské práce je velmi dobrá. Místo nalézáme drobné chyby v kvantitě vokálů (*Druhy typ*, str. 20; *Bílý kámen* (str. 41), drobné chyby jsou ve psaní velkých písmen (znovu Bílý kámen, Bílá voda (str. 41)). Jedná se o názvy míst, kdy píšeme obě písmena velká), naopak Bílá Labuť, Černá Labuť (str. 48) není zeměpisný název, tedy píšeme s malým l. *Červená Karkulka* (str. 57) bude správně *Červená karkulka*.

V popisu významů a frazémů pochybuji u druhého významu zelené barvy o spojení *nezkušený, zprav. pro své mládí, např. zelený mladík* (str. 61). V současném jazyce se užívá především zpodstatnělý výraz **zelenáč**. Dále u zelené barvy autorka nepřesně charakterizuje frazém *stavět, dělat něco na zelené louce* jako *území, které používají k zemědělským účelům* (str. 62). I když v poznámce pod čarou uvádí správný význam.

U růžové barvy zahrnuje i význam 1, kdy se nejedná o barvu, ale o přídavné jméno vztahové k růži.

Nedostatky jsou však nečetné a lze je považovat za méně významné.

Přínos práce lze spatřovat především v tom, že se řešitelka dobře zorientovala v problematice a objevila frazémy a významy nové, dosud slovníky nezaznamenané.

Otázky k diskusi:

1) Představte nové frazémy a kolokace dosud ve slovnících nezachycené, které jste našla.

Uveďte kontexty, ve kterých se vyskytují, a charakterizujte je stylově.

2) Jak se projevilo na frekvenci přídavných jmen, pokud jste nezahrnula v češtině tvary barvy šedivý k lexému šedý, rudý k červený? V ruštině pak slova goluboj k sinij?

3) Frekvence v češtině i ruštině zahrnuje u slova růžový oba významy? Tedy i ten, který neoznačuje barvu?

1. Adj. k růže, např. růžový olej

2. Bledě červený, např. růžová stužka

(str.80)

Závěrem můžeme konstatovat, že požadavky kladené na bakalářskou práci byly splněny a lze ji tudíž předložit k obhajobě.

Klasifikace: Výborně

V Praze dne 17.1.2019

PhDr. Věra Schmiedtová

